

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-454-01-21
Дата: 06 / 12 / 2024 г.

ДО
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

1647
Алекс

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл.87, ал.1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1 от ПОДНС внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс и мотиви към него.

Моля, на основание чл.71, ал.1 от ПОДНС да разпределите внесения от нас проект за разглеждане в съответните постоянни комисии.

ВНОСИТЕЛИ:

Томас Георгиев
Лавена Киселова
Ясена Димитрова
Силви Кирилов Метров
Иванер Кадир Иптуроглу
Александър Викторов Рашев
Александър Куков Вълчев
Христина Илиева Иванова
Снежана Райнова Траянова
Александър Стойков Марков
Венцислав Михайлов Асенков
Емил Рашков Трифонов
Браганя Стефанов Петров

Станислав Свешников Банабанов

Цветок Увенов Пуреев

Иван Соинков Кюгулов

Андрей Иванов Сорбанин

Николай Куринков Кузнецов

Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс

(Обн. - ДВ, бр. 19 от 05.03.2014 г., в сила от 05.03.2014 г.; изм., бр. 35 от 22.04.2014 г., в сила от 22.04.2014 г.; изм., бр. 53 от 27.06.2014 г.; изм., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г.; изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.11.2015 г.; изм. и доп., бр. 39 от 26.05.2016 г., в сила от 26.05.2016 г.; изм. и доп., бр. 57 от 22.07.2016 г., в сила от 22.07.2016 г.; изм. и доп., бр. 85 от 28.10.2016 г., в сила от 28.10.2016 г.; изм., бр. 97 от 06.12.2016 г.; изм., бр. 20 от 07.03.2017 г.; изм., бр. 85 от 24.10.2017 г.; изм., бр. 94 от 13.11.2018 г.; изм. и доп., бр. 102 от 11.12.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм. и доп., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм. и доп., бр. 21 от 12.03.2019 г., в сила от 12.03.2019 г.; изм., бр. 29 от 08.04.2019 г., в сила от 08.04.2019 г.; изм., бр. 34 от 23.04.2019 г.; изм. и доп., бр. 60 от 30.07.2019 г., в сила от 30.07.2019 г.; изм., бр. 61 от 02.08.2019 г., в сила от 02.08.2019 г.; изм. и доп., бр. 88 от 13.10.2020 г.; изм., бр. 107 от 18.12.2020 г.; изм. и доп., бр. 36 от 01.05.2021 г., в сила от 01.05.2021 г.; изм., бр. 37 от 07.05.2021 г. с Решение № 5 от 27.04.2021 г. на КС на РБ по к. д. № 13 / 2019 г.; изм., бр. 58 от 13.07.2021 г. с Решение № 9 от 02.07.2021 г. на КС на РБ по к. д. № 9/2021 г.; изм., бр. 15 от 22.02.2022 г., в сила от 22.02.2022 г.; изм. и доп., бр. 104 от 30.12.2022 г.; изм., бр. 104 от 15.12.2023 г. с Решение № 9 от 07.12.2023 г. на КС на РБ по к. д. № 4 / 2023 г.; изм., бр. 85 от 08.10.2024 г., в сила от 08.10.2024 г.)

§ 1. В чл. 8, ал. 3 се създава изречение второ:

„Кметът на общината е длъжен да предостави и подходящи помещения за преброителните комисии, които да осигурят нормалното изпълнение на правомощията им.“

§ 2. В чл. 9 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 числото „1000“ се заменя с „2000“.
2. В ал. 2 числото „1000“ се заменя с „2000“.
3. В ал. 4 се правят следните изменения:
 - а) в изречение първо числото „1000“ се заменя с „2000“;
 - б) в изречение второ думите „на 500“ се заменят с „на 1000“;
 - в) в изречение трето думите „под 500“ се заменят с „под 1000“, а думите „под 1000“ се заменят с „под 2000“.
 - г) в изречение четвърто числото „1000“ се заменя с „2000“.

§ 3. В чл. 25 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавя „според данните на Националния статистически институт на база на резултатите от последното преброяване на населението.“.
2. В ал. 2, изречение второ след думите „български граждани, които имат право да гласуват в съответния вид избор“ се добавя „според данните на Националния статистически институт на база на резултатите от последното преброяване на населението.“.

§ 4. В чл. 57, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 2 след думата „избирателните“ се добавя „и на преброителните“;
2. В т. 3 след думата „избирателните“ се добавя „и на преброителните“;

3. В т. 7 след думите „избирателните“ се добавя „и на преброителните“;
4. В т. 8 след думите „избирателните“ се добавя „и преброителните“;
5. В т. 34 думите „след обявяване края на изборния ден в секционните избирателни комисии при преброяването на гласовете и съставянето на протокола“ се заменят с „в секционните избирателни комисии в изборния ден и при съставянето на протоколите“.

6. Създава се т. 34а:

„34а. определя условията и реда за видеонаблюдението в реално време и видеозаснемане в преброителните комисии при преброяването на гласовете и съставянето на протоколите за резултатите от гласуването, при спазване изискванията за защита на личните данни; техническото осигуряване на видеонаблюдението и видеозаснемането се извършва от Министерския съвет.“

7. В т. 40 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

8. В т. 43 след думите „секционните“ се добавя „преброителните“.

§ 5. В чл. 71, ал. 2 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „сканираните протоколи на преброителните комисии“.

§ 6. В чл. 72, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 2 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

2. В т. 3 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

3. В т. 4 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и преброителните комисии“;

4. В т. 5 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

5. Създава се т. 6а:

„6а. определя броя на преброителните комисии в изборния район и разпределението на секционните избирателни комисии в тях;“

6. Създава се т. 18а:

„18а. съвместно с общинската администрация снабдява преброителните комисии в съответния район с печати, формуляри на протоколи, чернови и контролира тяхното съхранение и транспортиране;“

7. В т. 20 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и преброителните комисии“;

8. В т. 22 думите „48 часа“ се заменят с „7 дни“;

8. В т. 26 навсякъде след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

9. Създава се т. 28а:

„28а. сканира протоколите на преброителните комисии не по-късно от 24 часа от предаването им и ги изпраща в Централната избирателна комисия;“.

§ 7. В чл. 86 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „сканираните протоколи на преброителните комисии“.

§ 8. В чл. 87, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. В т. 2 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

2. В т. 4 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

4. В т. 5 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и преброителните комисии“;

5. В т. 6 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

6. 5. Създава се т. 6а:

„6а. определя броя на преброителните комисии в изборния район и разпределението на секционните избирателни комисии в тях;“

7. Създава се т.20а:

„20а. съвместно с общинската администрация снабдява преброителните комисии в съответния район с печати, формуляри на протоколи, чернови и контролира тяхното съхранение и транспортиране;“

8. В т. 22 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

9. В т. 26 думите „48 часа“ се заменят с „7 дни“;

10. В т. 32 навсякъде след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

§ 9. Заглавието на глава пета се изменя:

„Избирателни комисии. Преброителни комисии“

§ 10. В глава пета „Избирателни комисии. Преброителни комисии“ се създава раздел Ша с членове 88а – 88л:

„Раздел Ша

Преброителни комисии

Назначаване

Чл. 88а. (1) Районната избирателна комисия назначава преброителни комисии при избори за:

1. народни представители - за съответния многомандатен изборен район с изключение на многомандатния изборен район извън страната,

2. членове на Европейския парламент от Република България и за президент и вицепрезидент на републиката - за всеки район според районирането на

територията на страната при последните избори за народни представители за Народно събрание.

(2) Общинската изборителна комисия назначава преброителни комисии при избори за общински съветници и за кметове.

(3) Броят на преброителните комисии се определя от районната или общинската изборителна комисия като една преброителна комисия може да преброява гласовете на до 30 000 избиратели.

(4) В изборителен район се образуват толкова преброителни комисии, колкото пъти числото 30 000 се съдържа в броя на избирателите по изборителните списъци. При остатък над 30 000 избиратели, но не по-малък от 20 000 избиратели се образува отделна преброителна комисия. При остатък над 30 000, но по-малък от 20 000 секционните изборителни комисии в изборния район се разпределят по равно между образуваните преброителни комисии.

(5) Преброителните комисии се назначават не по-късно от 30 дни преди изборния ден.

Провеждане на консултации

Чл. 88б. (1) Консултациите за назначаване на преброителни комисии от районната изборителна комисия се провеждат при областния управител.

(2) Консултациите за назначаване на преброителни комисии от общинската изборителна комисия се провеждат при кмета на съответната община.

(3) Консултациите са публични. Денят, часът и мястото на провеждането им се съобщават публично и се публикуват на интернет страницата на областната администрация или на интернет страницата на общината не по-късно от три дни преди провеждането им.

(4) В консултациите участват парламентарно представените партии и коалиции. В консултациите може да участват и други партии и коалиции.

(5) При консултациите партиите и коалициите по ал. 4 представят:

1. писмено предложение за състав на преброителните комисии, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага както и декларации за съгласие на лицата да бъдат предложени и декларации от лицата по чл. 65, ал. 3 или по чл. 80, ал. 3;

2. копие от удостоверението за актуално правно състояние на партията към датата на насрочване на изборите или от решението за образуване на коалицията, с което се удостоверяват пълномощията на лицата, представляващи партията или коалицията;

3. пълномощно от лицата, представляващи партията или коалицията, когато в консултациите участват упълномощени лица.

(6) Към предложението си по ал. 5, т. 1 партиите и коалициите представят списък на резервните членове, които да заместят предложените от тях лица в случаите по чл. 51, ал. 2 или когато член на преброителните комисии не се яви в изборния ден. Заместването се извършва с решение на районната или общинската изборителна комисия.

(7) За резултатите от проведените консултации се съставя протокол, който се подписва от участниците в тях. При отказ да се подпише протоколът, както и когато протоколът е подписан с особено мнение, се прилагат мотивите на участниците. Прилагат се и писмените възражения на партиите и коалициите, ако има такива.

(8) Когато не е постигнато съгласие между партиите и коалициите, участвали в консултациите, областният управител или кметът на общината изпраща на районната или общинската изборителна комисия документите по ал. 5, 6 и 7 не по-късно от 40 дни преди изборния ден.

(9) В случаите, когато не е постигнато съгласие, районната изборителна комисия или общинската изборителната комисия назначава преброителните комисии по направените предложения от партиите и коалициите.

(10) Когато е постигнато съгласие, областният управител представя в районната изборителна комисия, а кметът на общината представя в общинската изборителна комисия:

1. писмено предложение за състав на преброителните комисии заедно със списък на резервните членове, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага както и декларации за съгласие на лицата да бъдат предложени и декларации от лицата по чл. 65, ал. 3 или по чл. 80, ал. 3;

2. документите по ал. 5 и 6, представени от партиите и коалициите;

3. протоколите от проведените консултации с представителите на партиите и коалициите, включително и писмените им възражения;

4. копие от съобщението за провеждане на консултациите и начина на оповестяването му.

(11) Областният управител или кметът на общината прави предложението по ал. 10 не по-късно от 40 дни преди изборния ден.

(12) Когато областният управител не е направил предложение в срока по ал. 11, той изпраща незабавно документите по ал. 5, 6 и 7 в районната изборителна комисия. Когато кметът на общината не е направил предложение в срока по ал. 11, той изпраща незабавно документите по ал. 5, 6 и 7 в общинската изборителна комисия.

(13) В случаите, когато е постигнато съгласие, районната изборителна комисия или общинската изборителната комисия назначава преброителните

комисии по предложението на областния управител или кмета на общината, направено по реда на ал. 10.

(14) В случаите, когато районната изборителна комисия или общинската изборителна комисия не е назначила в срока по чл. 88а, ал. 4 преброителните комисии, районната изборителна комисия или общинската изборителна комисия изпраща незабавно цялата документация в Централната изборителна комисия. Централната изборителна комисия назначава преброителните комисии по направените предложения на партиите и коалициите.

Състав

Чл. 88в. (1) Преброителната комисия се състои от председател, заместник-председатели, секретар и членове.

(2) Преброителната комисия се представлява от своя председател, а в отделни случаи - от определен с решение на комисията заместник-председател, секретар или член.

(3) Представителите на една партия или коалиция не може да имат мнозинство в преброителните комисии. Председателят, заместник-председателят и секретарят не може да са от една и съща партия или коалиция.

(4) Парламентарно представените партии и коалиции предлагат членове на преброителни комисии при избори по чл. 88а, ал. 1, включително председател, заместник-председатели и секретар, както следва:

1. за изборни райони до 9 мандата - 13 членове;
2. за изборни райони с 10 и повече мандата - 17 членове.

(5) Парламентарно представените партии и коалиции предлагат членове на преброителни комисии при избори по чл. 88а, ал. 2, включително председател, заместник-председатели и секретар, както следва:

1. с до 150 изборителни секции - до 11 членове;
2. с над 150 изборителни секции - 13 членове;
3. за районите в градовете с районно деление - 27 членове;
4. за Столичната община - 39 членове.

(6) При назначаването на членовете по ал. 4 и 5, включително председател, заместник-председатели и секретар, се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции, но не по-малко от един член от всяка парламентарно представена партия или коалиция.

(7) В случай че парламентарно представените партии и коалиции, не са направили предложения за всички членове, на които имат право, включително са направили предложения за по-малко членове, незаетите места се попълват по предложение на други партии и коалиции, участвали в консултациите по чл. 88б, ал. 4. Попълването се извършва чрез жребий при условия и по ред, определени с решение на Централната изборителна комисия.

(8) В случай че общият брой на членовете на преброителните комисии е четно число, парламентарно представената партия или коалиция с най-голям неоползотворен остатък предлага още един член на преброителните комисии. При равни остатъци се тегли жребий между партиите и коалициите с равни остатъци.

(9) В случай че партията или коалицията, която следва да посочи член при условията на ал. 8, формира мнозинство в преброителните комисии, това право се предоставя на партията или коалицията със следващия най-голям неоползотворен остатък. При равни остатъци се тегли жребий между партиите и коалициите с равни остатъци.

(10) Общият брой на членовете на преброителните комисии се определя по реда на ал. 4 - 9.

Статут

Чл. 88г. (1) Преброителните комисии осъществява правомощията си от деня на назначаването им до приключване на съответния вид избор, предаването на изборните книжа и материали в районната или общинската избирателна комисия и общинската администрация и поставянето на видно място пред помещението за преброяване на гласовете на копието от подписания протокол по чл. 282, ал. 6 или чл. 441, ал. 6 и на подписаната разписка с числовите данни от съответния протокол.

(2) При изпълнение на своите правомощия членовете на преброителните комисии са длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс.

(3) Член на преброителна комисия не може да носи отличителни знаци на партии, коалиции и инициативни комитети, както и да провежда предизборна агитация.

Печат

Чл. 88д. Преброителната комисия има печат. Печатът съдържа заглавието и номера на съответната преброителна комисия.

Изисквания към членовете

Чл. 88е. За членове на преброителните комисии се назначават лица с висше образование, които имат право да гласуват в съответния вид избор и владеят български език.

Несъвместимост

Чл. 88ж. За членовете на преброителните комисии се прилагат ограниченията по чл. 66.

Възнаграждение и социално осигуряване

Чл.88з. (1) Членовете на преброителните комисии получават възнаграждение за работата си в деня преди изборния ден, в изборния ден и за до 5 дни след приключване на гласуването.

(2) Размерът на възнаграждението се определя от Централната избирателна комисия и не може да е по-малко от една четвърт от минималната работна заплата. Размерът на възнагражденията по длъжности се определя с методиката по чл. 57, ал. 1, т. 7.

(3) Възнаграждението на членовете на преброителните комисии не се облага с данъци по Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(4) Изплащането на възнаграждение по ал. 1 на членове на преброителните комисии, регистрирани като безработни или с право на социално подпомагане, не лишава лицата от получаването на обезщетения или помощи, както и не изисква изменение на декларирани вече от тях обстоятелства.

(5) Членовете на преброителни комисия за времето, необходимо за работата им в съответната комисия, се осигуряват като лица, упражняващи трудова дейност на изборна длъжност. Осигурителните вноски по Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване на членовете на секционните избирателни комисии са за сметка на държавния бюджет.

Отпуск

Чл. 88и. Членовете на преброителни комисия се освобождават от служебните или трудовите им задължения за деня преди изборите, за изборния ден и за до 5 дни след приключване на гласуването. За това време те ползват по свой избор неплатен служебен отпуск, който се признава за трудов или служебен стаж, или по тяхно искане - полагащия им се платен годишен отпуск.

Заседания

Чл. 88й. (1) Преброителната комисия заседава, когато присъстват повече от половината от членовете ѝ.

(2) Заседанията на преброителната комисия се ръководят от председателя, а в негово отсъствие от заместник-председателя.

(3) Преброителната комисия се произнася с решения, които се приемат с мнозинство две трети от присъстващите членове и се подписват от председателя и секретаря. Когато за приемане на решение липсва необходимото мнозинство, се смята, че е налице решение за отхвърляне, което подлежи на обжалване по реда на този кодекс.

(4) За заседанията на комисията се съставя протокол, който се подписва от председателя и секретаря. Решенията на комисията се приемат с поименно гласуване, което се отразява в протокола от заседанието.

(5) Членовете на комисията подписват протоколи и гласуват решения с особено мнение, когато не са съгласни с решението или с посоченото в протокола, като посочват в какво се изразява особеното мнение.

(6) Когато председателят, съответно секретарят отсъства, решенията, протоколите и удостоверенията се подписват от секретаря, съответно от председателя и от заместник-председател. Когато отсъстват и председателят, и секретарят, решенията се подписват от заместник-председател и определен с решение на комисията член, предложени от различни партии и коалиции.

Правомощия на комисията

Чл. 88к. (1) Преброителната комисия:

1. осъществява дейностите по прилагането на този кодекс и свързаните с него нормативни актове;

2. съдейства за подреждане на помещението за изпълнение на правомощията ѝ според изискванията на този кодекс;

3. преброява гласовете подадени на хартиени бюлетини за кандидатските листи при всички видове избори; преброява предпочитанията (преференциите) за кандидатите на партии и коалиции при избори за народни представители, за членове на Европейския парламент от Република България и за общински съветници;

4. изготвя протокол за резултата от гласуването с хартиени бюлетини във всяка секция и го предава на районната или общинската изборителна комисия в срок до 5 дни след приключване на гласуването;

5. предава останалите книжа и материали на общинската администрация в срока по т. 4;

6. разглежда всички жалби и сигнали за нарушения на изборния процес в съответствие с правомощията си, по които се произнася с решение незабавно; решението се съобщава веднага на жалбоподателя или подалия сигнала;

7. обявява на общодостъпно място пред помещението за преброяване на гласовете резултатите от гласуването чрез поставяне на копия от подписаните протоколи по чл. 282, ал. 6 или чл. 441, ал. 6 за съответния вид избор;

8. предоставя срещу подпис на членовете на комисията, кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите копие от подписаните протоколи за съответния вид избор с резултатите от гласуването, подпечатано на всяка страница с печата на комисията и подписано от председателя, заместник-председателя и секретаря.

(2) Разпределението на дейностите между членовете на преброителната комисия се извършва с писмено решение при откриване на изборния ден.

(3) Указанията на председателя на преброителната комисия са задължителни за всички граждани в помещението за преброяването на

гласовете. Тези указания може да бъдат отменени или изменени с решение на преброителната комисия.“

Отличителни знаци на членовете на преброителните комисии

Чл. 88л. Членовете на преброителните комисии са длъжни да носят при изпълнение на дейността си отличителни знаци по образец, утвърден от Централната изборителна комисия. Отличителните знаци се отпечатват от Централната изборителна комисия.“

§ 11. В чл. 100, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 4 се изменя:

„4. изготвя протокол за протичане на изборния ден и го предава в преброителната комисия в срок до 24 часа след приключване на гласуването;“

2. Създава се т. 4а:

„4а. отпечатва протокола от машинното гласуване в секцията и го предава на районната или общинската изборителна комисия в срок до 24 часа след приключване на гласуването;“

3. В т. 7 думата „гласуването“ се заменя с „машинното гласуване“.

4. В т. 8 думата „гласуването“ се заменя с „машинното гласуване“.

§ 12. В чл. 206 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „с хартиена бюлетина или с бюлетина за машинно гласуване,“ се заменят с „само с хартиена бюлетина или с машинно гласуване“.

2. Алинея 2 се изменя:

„(2) Машинното гласуване е равностойно на гласуването само с хартиена бюлетина“.

3. В ал. 3 думите „бюлетина за“ се заличават.

4. В ал. 4 думите „гласуването с бюлетина за машинно“ се заменят с „машинното“.

§ 13. В чл. 210 след думите „се запечатват“ се добавя „с две пломби за еднократна употреба и“.

§ 14. В чл. 211, ал. 2, изречение второ след думите „се запечатват“ се добавя „с две пломби за еднократна употреба и“.

§ 15. В чл. 212 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя:

„(1) Изборител може да гласува в изборителната секция чрез сканиращо устройство за гласуване.“

2. Алинея 2 се изменя:

„(2) Изборителят поставя хартиената бюлетина в сканиращото устройство за гласуване след като е отбелязал вота си по еднозначен начин.“

3. Алинея 3 се отменя.

4. В ал. 4 думите „бюлетина от машинно гласуване“ се заменят с „контролна разписка“.

§ 16. В чл. 213 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „с помощта на електронни средства“ се заменят със „сканиращо устройство за гласуване“.

2. В ал. 2 се правят следните изменения:

а) в т. 6 думите „и в частност на бюлетината“ се заличават.

б) в т. 8 думите „компютърни терминали“ се заменят със „сканиращи устройства“.

§ 17. В чл. 213в се правят следните изменения:

1. В заглавието думите „бюлетини“ се заменят с „контролни разписки“.

2. В ал. 1, изречение първо думата „бюлетина“ се заменя с „контролна разписка“.

§ 18. В глава четиринадесета „ГЛАСУВАНЕ“, раздел IV „Предизборен ден“ се създава чл. 214а:

„Получаване на изборните книжа и материали от преброителните комисии

Чл. 214а. (1) В деня преди изборния ден преброителната комисия получава от общинската администрация и от районната или общинската избирателна комисия:

1. формуляр на всеки протокол на преброителната комисия; фабричният номер на всеки протокол се вписва в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали по ал. 2; ако има разлика във фабричните номера на отделните листи на протокола, това обстоятелство се описва; формулярите на протоколите се предават запечатан в плик по начин, който позволява да се види само фабричният им номер; пликът е подпечатан и подписан от членовете на районната или общинската избирателна комисия и се разпечатва след преброяване на гласовете и попълване на черновите на протоколите;

2. бланки-чернови за отразяване на резултатите от преброяването на предпочитанията (преференциите) за кандидатите на партиите и коалициите при избори за народни представители, членове на Европейския парламент от Република България и общински съветници;

3. формуляри на чернови на протоколите на преброителната комисия;

4. списък на секционните избирателни комисии, които са определени за преброяване на хартиените бюлетини за съответната преброителна комисия;

5. печат на преброителната комисия;

6. протокол за маркиране на печата на преброителната комисия;

7. отличителните знаци на членовете на преброителните комисии по чл. 88л;

8. техника и консумативи и други помощни и технически материали включително и средства за излъчване в реално време и извършване на видеозапис по време на броенето и съставянето на протоколите.

(2) Председателят на преброителната комисия и кметът на общината, района или кметството или определено от него със заповед длъжностно лице от общинската администрация подписват протокол за предаването и приемането изборните книжа и материали по ал. 1. В случай на неявяване на председателя на преброителната комисия, изборните книжа и материалите се получават и протоколите се подписват от заместник-председателя на комисията. Протоколите се съставят и подписват в три еднообразни екземпляра - по един за преброителната комисия, за районната или общинската изборителна комисия и за общината (района - в градовете с районно деление).

(3) Печатът на преброителната комисия се предава в запечатан плик, който се подписва от лицата по ал. 2 в момента на получаването му и се отваря при откриването на изборния ден. Преди започване на преброяването на гласовете печатът се поставя и затваря в плик, който се подписва от председателя и секретаря на комисията.

(6) След подписване на протоколите отговорността за опазване на изборните книжа и материали носи председателят на преброителната комисия.“

§ 19. В чл. 215 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието накрая се добавя „от секционните изборителни комисии“.

2. В ал. 1:

а) създава се т. 1а:

„1а. пломби за еднократна употреба за изборителните кутии.“

б) в т. 7 след думите „формуляр на протокол“ се добавя „за протичане на изборния ден“;

в) в т. 8 се отменя.

г) в т. 9 думите „формуляри на чернови на протоколите“ се заменят с „формуляр на чернова на протокола“.

3. В ал. 3 цифрата „8“ се заличава.

4. В ал. 4, изречение първо, цифрата „8“ се заличава.

§ 20. В чл. 230, ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. Изречение трето се изменя:

„След проверката изборителната кутия се запечатва с две пломби за еднократна употреба и с хартиени ленти, подпечатани и подписани от членовете на комисията.“

2. Създават се изречение четвърто и пето:

„При включване на втора изборителна кутия тя се затваря и се запечатва с две пломби за еднократна употреба и с хартиени ленти, подпечатани и

подписани от членовете на комисията, и гласуването продължава. Това обстоятелство се вписва в протокола за протичане на изборния ден.“

§ 21. В чл. 237, ал. 2, изречение първо след думата „запечатана“ се добавя „с две пломби за еднократна употреба и с хартиени ленти, подпечатани и подписани от членовете на комисията“.

§ 22. В чл. 251 накрая се добавя „според данните на Националния статистически институт на база на резултатите от последното преброяване на населението.“.

§ 23. Член 268 се изменя:

„Произвеждане на машинно гласуване

Чл. 268 (1) При машинно гласуване избирателят, след като бъде допуснат до гласуване, получава хартиена бюлетина и достъп до сканиращото устройство за гласуване.

(2) Избирателят отбелязва върху хартиената бюлетина по еднозначен начин своя вот за кандидатска листа и ако желае, изразява своето предпочитание (преференция) за кандидат от избраната от него кандидатска листа на партия или коалиция.

(3) Избирателят гласува като поставя попълнената хартиена бюлетина в сканиращото устройство за гласуване.

(4) Хартиената бюлетина остава в устройството за гласуване. Гласът на избирателя се записва и съхранява в електронна избирателна кутия, която не позволява разкриване на самоличността на избирателя и начина на гласуване. Избирателят получава съобщение за приключване на гласуването и се отпечатва контролна разписка с отразения вот.

(5) Контролната разписка се съгва от избирателя по начин, който не позволява да се вижда отразеният вот, и се пуска от избирателя в специална кутия за машинното гласуване.

(6) След пускане на разписката в кутията избирателят полага подпис в избирателния списък, получава обратно документите си и напуска помещението. В графа „Забележки“ на избирателния списък се записва, че избирателят е гласувал машинно.

(6) След приключване на гласуването информацията за направения избор става недостъпна за следващия избирател, като се заличава и начинът на гласуване.“

§ 24. В глава петнадесета „ИЗБОРИ ЗА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ И ЗА ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ“ заглавието на раздел VIII се изменя:

„Приключване на гласуването“

§ 25. В чл. 270 се правят следните изменения.

1. Заглавието се изменя:

„Приключване на гласуването в секционните избирателни комисии“

2. В ал. 2, изречение първо се изменя:

„Неизползваните и сгрешените бюлетини се преброяват, опаковат се поотделно и се запечатват с хартиена лента.“

§ 26. Член 271 се изменя:

„Отпечатване на протокола от машинното гласуване

Чл. 271. След приключване на гласуването секционната избирателна комисия отпечатва протокола от машинното гласуване при спазване на разпоредбите на този раздел и по ред, определен от Централната избирателна комисия по чл. 57, ал. 1, т. 29.

(2) При машинното гласуване броят на машинно гласувалите избиратели е равен на броя на отбелязаните в избирателния списък гласоподаватели, които са гласували машинно.“

§ 27. В чл. 272, изречение първо думите „При отваряне на избирателните кутии и при установяване на резултатите от гласуването в“ се заменят с „При приключването на гласуването в секционните избирателни комисии“.

§ 28. Член 273 се изменя:

„Чл. 273. Секционната избирателна комисия съставя протокол за протичането на изборния ден.

(2) Протоколът на секционната избирателна комисия е в четири идентични екземпляра. Протоколът е изработен на трипластова индигирана хартия. Протоколът е защитен с полиграфическа защита, определена с решение на Централната избирателна комисия.

(3) Преди попълването на протокола се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.“

§ 29. В чл. 274, ал. 3 се отменя.

§ 30. В чл. 275 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя:

„Съдържание на протокола за протичане на изборния ден“

2. В ал. 1 се правят следните изменения:

а) в текста преди т. 1 думите „Преди отваряне на избирателната кутия в“ се заменят с „В“

б) в т. 8 думите „недействителните бюлетини по чл. 227, 228 и чл. 265, ал. 5“ се заличават.

§ 31. Създава се чл. 275а:

„Подписване на протоколи. Поправка

Чл. 275а. (1) Протоколите на секционната избирателна комисия след съставянето им се подписват от всички членове на комисията.

(2) Член на комисията не може да откаже да подпише протоколите. Член, който не е съгласен с отразеното в протокол, го подписва с особено мнение,

като посочва в какво се изразява особеното мнение. Мотивите се излагат в писмена форма на отделен лист и се прилагат като неразделна част от протокола, за които се отнасят.

(3) Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протоколите, това се отбелязва, като се посочват и причините.

(4) Неподписването на протоколите от член на комисията не ги прави недействителни.

(5) Очевидни фактически грешки в протокола за протичане на изборния ден може да се поправят и след подписването му. Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише „поправка“.

(6) Секционната изборителна комисия поставя на видно място пред сградата, в която се помещава, копие от подписаните протоколи, подпечатани на всяка страница с печата на комисията и подписани от председателя, заместник-председателя и секретаря.“

§ 32. Създава се чл. 275б:

„Получаване на копие от протоколите на секционните изборителни комисии
Чл. 275б. Членовете на секционната изборителна комисия, кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване получават копие от подписаните протоколи, подпечатани на всяка страница с печата на комисията и подписани от председателя, заместник-председателя и секретаря, преди предаването им в преброителната комисия и в районната изборителна комисия. Подписаните протоколи се копират в изборителната секция. Имената и единният граждански номер на лицето, получило копията, се вписват от секционната изборителна комисия в списък на лицата, получили копие от подписания протокол, след което лицето се подписва. Списъкът се подписва и от председателя и секретаря.“

§ 33. Създава се чл. 275в:

„Опаковане на изборните книжа и материали
Чл. 275в. След изготвянето на протокола за протичането на изборния ден изборните книжа и материали се опаковат и запечатват с хартиена лента. Хартиената лента се подпечатва с печата на комисията и се подписва от членове на комисията.“

§ 34. След чл. 275в се създава раздел VIIIа:

„Раздел VIIIа

Преброяване на гласовете“

§ 35. В раздел VIIIа „Преброяване на гласовете“ се създава чл. 275г:

„Приемане и проверка протокола на секционните изборителни комисии и останалите книжа и материали

Чл. 275г. (1) Предаването се извършва от председателя или заместник-председателя, секретаря и член на секционната изборителна комисия, предложени от различни партии и коалиции от партии. Транспортирането се охранява от служители на Министерството на вътрешните работи.

(2) Протоколите на секционната изборителна комисия се предават неразпластени.

(3) На преброителната комисия се предават пломбираните изборителни кутии и екземпляр от протокола за протичане на изборния ден. При приемането преброителната комисия сверява фабричния номер на протокола с номера на протокола, вписан в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали на секционната изборителна комисия, и проверява целостта на пломбите, печатите и подписите, поставени на изборителните кутии. За предаването и приемането преброителната комисия издава подписана разписка, която съдържа числовите данни от протокола на съответната секционна изборителна комисия. При констатиране на нарушаване на целостта на пломбите, печатите или подписите, преброителната комисия незабавно уведомява районната изборителна комисия и отразява тази констатация в разписката.

(4) След приемането от преброителната комисия членовете на секционната изборителна комисия по ал. 1 предават на районната изборителна комисия екземплярите от протокола за протичане на изборния ден и екземплярите от протокола от машинното гласуване за районната изборителна комисия и Централната изборителна комисия, както и записващото техническо устройство от машината за гласуване в изборителната секция.

(5) След приемането от районната изборителна комисия екземплярите от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книжа и материали се предават от членовете на секционната изборителна комисия по ал. 1 в общинската администрация на комисия в състав, определен със заповед на кмета на общината. В състава на комисията се включват длъжностни лица от общинската администрация.

(6) Екземплярите от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книжа и материали се съхраняват до следващите избори. Помещенията, в които се съхраняват, се определят от кмета на общината и се запечатват с хартиени ленти, подпечатани с печат, върху който е поставен уникален знак, и подписани от членовете на комисията. Образецът на печата, съхраняването на екземплярите от протоколите, предназначени за общинската администрация, и на останалите книжа и материали и достъпът до помещенията се определят с решение на Централната изборителна комисия.

(7) След завръщането си в района на секцията членовете на секционната изборителна комисия по ал. 1 поставят разписките от преброителната комисия

и от районната изборителна комисия до екземплярите от протоколите на секционната изборителна комисия.

(8) Алинеи 1 – 7 се прилагат и за подвижните секционни изборителни комисии.“

§ 36. Създава се чл. 275д:

„Лица, които имат право да присъстват в помещението на преброителната комисия

Чл. 275д. При отваряне на изборителните кутии и при установяване на резултатите от гласуването в помещението на преброителната комисия може да присъстват кандидати, застъпници и представители на партии, коалиции и инициативни комитети съгласно чл. 117, ал. 6 и чл. 124, ал. 1, наблюдатели - при спазване изискването на чл. 114, ал. 2, по един регистриран анкетъор от регистрирана социологическа агенция и представители на средствата за масово осведомяване. От една и съща партия, коалиция или инициативен комитет в помещението на преброителната комисия може да присъства само застъпник или представител. На присъстващите се осигурява пряка видимост включително чрез видеозаснемане или видеоизлъчване в реално време при спазване изискванията за защита на личните данни при преброяване на гласовете.“

§ 37. Член 276 се изменя:

„Отстраняване на вещи преди изваждане на бюлетините

Чл. 276 (1) Преди изваждане на бюлетините от изборителните кутии от масата се отстраняват всички вещи с изключение на черновите на протоколите.

(2) Достъп до бюлетините имат само по двама членове, определени с решение на преброителната комисия, който се осъществява под наблюдението и контрола на останалите членове.“.

§ 38. Член 277 се изменя:

„Изваждане на бюлетините от изборителните кутии

Чл. 277. (1) Преброителната комисия отваря изборителните кутии с хартиените бюлетини от всяка секционна изборителна комисия по отделно. Когато в гласуването на същата секция е била включена втора изборителна кутия, тя се отваря заедно с първата кутия.

(2) Бюлетините от отворената кутия се изваждат една по една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

(3) Изборителната кутия от всяка следваща секция се отваря и бюлетините от нея се изваждат и броят по реда на ал. 1 след като приключи преброяването на бюлетините от отворена изборителна кутия.“

§ 39. В чл. 278, ал. 6 думите „и бюлетини от машинно гласуване“ се заличават.

§ 40. В чл. 279 се правят следните изменения:

1. В заглавието думите „и бюлетините от машинно гласуване“ се заличават.
2. В ал. 1, текстът преди т. 1 се изменя:
„След отваряне на избирателната кутия извадените бюлетини се подреждат на купчинки, както следва:“
3. В ал. 2 думите „и бюлетините от машинно гласуване“ се заличават.
4. В ал. 3, изречение второ думите „секционната избирателна“ се заменят с „преброителната“.

§ 41. В чл. 280, ал. 1 се изменя:

„(1) Преброителната комисия преброява подадените с хартиена бюлетина гласове и предпочитанията (преференциите).“

§ 42. Създава се чл. 280а:

„Протоколи на преброителната комисия

Чл. 280а. Преброителната комисия съставя протокол за резултатите от гласуването във всяка избирателна секция, за която е извършила преброяване на хартиените бюлетини и обобщен протокол,

(2) Всеки от протоколите на преброителната комисия е в три идентични екземпляра, изработен е на трипластова индигирана хартия и е защитен с полиграфическа защита, определена с решение на Централната избирателна комисия.

(3) Преди попълването на всеки от протоколите по ал. 1 се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.“

§ 43. Член 281 се изменя:

„Протокол за резултатите от гласуването в секционните избирателни комисии

Чл. 281. (1) След преброяването на гласовете от една секция преброителната комисия съставя протокол за резултатите от гласуването в нея.

(2) На първия лист в протокола по ал. 1 се вписват последователно:

1. данните на избирателната секция;
2. броят на намерените в избирателната кутия бюлетини;
3. броят на недействителните гласове;
4. броят на действителните гласове за всички кандидатски листи;
5. броят на действителните гласове по чл. 279, ал. 1, т. 6.
6. броят на гласовете, подадени за всяка кандидатска листа.

(3) На втория лист в протокола се вписва общият брой на предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат на партия и коалиция.

(4) Данните по ал. 2 се вписват в протокола с думи и числа.“

§ 44. Създава се чл. 281а:

„Обобщен протокол на преброителната комисия

Чл. 281а. (1) След преброяването на гласовете от всички секционни избирателни комисии преброителната комисия съставя обобщен протокол, в който последователно се вписва броя на:

1. секционните избирателни комисии в района на преброителната комисия;
2. секционните избирателни комисии, представили протокол за провеждане на изборния ден;
3. избирателните кутии, от които са преброени хартиените бюлетини;
4. подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения от преброителната комисия.“

(2) Данните по ал. 1 се вписват в протокола с думи и числа.“.

§ 45. Създава се чл. 281б:

„Сгрешен протокол

Чл. 281б. (1) Ако при попълването на протоколите от преброителната комисия бъде допусната грешка, комисията унищожава сгрешения протокол, като се поставя надпис „сгрешен“ и се подписват всички членове на преброителната комисия. Преброителната комисия връща на районната избирателна комисия сгрешения протокол, като фабричният номер се сверява с номера на протокола, вписан в протокола за предаването и приемането на изборните книжа по чл. 214а, ал. 2.

(2) В случаите по ал. 1 преброителната комисия получава нов протокол. Това обстоятелство се описва в протокол за предаването и приемането, в който се вписва фабричният номер на новия протокол. Протоколът за предаването и приемането се подписва от всички членове на преброителната комисия.

(3) Ако при попълването на данните за установените резултати от изборите в протокола по ал. 2 бъде допусната грешка, грешката се поправя, като сгрешеното се задрасква, а над него се вписват действителните данни. Възможно най-близо до поправката в полето на протокола отстрани се пише „поправка“ и се подписват всички членове на преброителната комисия.“

§ 46. В чл. 282 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя:

„Подписване на протоколите. Поправка.

2. В ал. 1 изречение първо се изменя:

„Протоколите на преброителната комисия се подписват от всички членове на комисията след съставянето им.“

3. В ал. 6 думите „Секционната избирателна“ се заменят с „Преброителната“, а думите „копие от подписания протокол, подпечатано“ се заменят с „копия от подписаните протоколи, подпечатани“.

§ 47. Член 283 се изменя:

„Получаване на копия от протоколите на преброителната комисия

Чл. 283. Членовете на преброителната комисия, кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване получават копия от подписаните протоколи, подпечатани на всяка страница с печата на комисията и подписани от председателя, заместник-председателя и секретаря, преди предаването им в районната изборителна комисия. Подписан протокол се копира в помещението на преброителната комисия. Имената и единният граждански номер на лицето, получило копие, се вписват от преброителната комисия в списък на лицата, получили копие от подписан протокол, след което лицето се подписва. Списъкът се подписва и от председателя и секретаря.“

§ 48. В чл. 285 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя:

„Предаване на протоколите на преброителната комисия и на останалите книжа и материали“

2. В ал. 1 думите „секционната изборителна“ се заменят с „преброителната“, а думите „записващото техническо устройство от машинното гласуване“ се заличават.

3. Алинея 2 се изменя:

„(2) Протоколите на преброителната комисия се предават в районната изборителна комисия неразпластени“.

§ 49. Член 287 се изменя:

„Приемане и проверка на протоколите и останалите книжа и материали

Чл. 287. (1) Районната изборителна комисия приема и проверява протоколите на секционните изборителни комисии и на преброителните комисии.

(2) При приемане на протоколите районната изборителна комисия сверява фабричните им номера с номерата, вписани в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали по чл. 214а, ал.2 и чл. 215, ал. 4 или в протокола по чл. 274, ал. 2 и чл. 281б, ал. 2.

(3) Когато районната изборителна комисия установи несъответствие между фабричните номера на получените и предадените протоколи от преброителната комисия или съществено несъответствие във вписаните в протоколите данни, което не може да се отстрани от преброителната комисия, преброителната комисия заедно с районната изборителна комисия извършват ново преброяване на гласовете след приемането на протоколите на всички преброителни комисии.

(4) Членовете на секционните изборителни комисии по чл. 275г, ал. 1 и на преброителните комисии по чл. 285, ал. 1 проследяват точноста на въвеждане на данните от съответните протоколи в изчислителния пункт на районната изборителна комисия.

(5) Когато районната избирателна комисия установи очевидни фактически грешки в протоколите, те се отбелязват в тях и се подписват от членовете на секционните избирателни комисии по чл. 275г, ал. 1 или на преброителната комисия по чл. 285, ал. 1.

(6) При приемане на протоколите районната избирателна комисия издава подписани разписки за всеки от протоколите на секционните избирателни комисии и на преброителните комисии. Разписката съдържа числовите данни от съответния протокол. След завръщането си в района на преброителната комисия членовете на преброителната комисия по чл. 285, ал. 1 поставят разписките до копията на протоколите по чл. 282, ал. 6.

(7) След приемане на протоколите от районната избирателна комисия бюлетините, кочанът с отрязъците с номерата, екземплярът от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книжа и материали се предават от членовете на преброителната комисия по чл. 285, ал. 1 в общинската администрация на комисия в състав, определен със заповед на кмета на общината. В състава на комисията се включват длъжностни лица от общинската администрация.

(8) Бюлетините, екземплярите от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книжа и материали се съхраняват до следващите избори при условията и по реда на чл. 275г, ал. 6.“

§ 50. Създава се нов чл. 288:

„Чл. 288. (1) Членовете на секционната избирателна комисия по чл. 285, ал. 1 проследяват прехвърлянето на данните от записващото техническо устройство от машинното гласуване в изчислителния пункт на районната избирателна комисия.

(2) Данните от записващото техническо устройство се сверяват с данните от машинното гласуване в протокола на секционната избирателна комисия.“

§ 51. В чл. 288а думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 52. В чл. 289, ал. 1 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 53. В чл. 292, ал. 1 се изменя:

„(1) В протокола на районната избирателна комисия последователно се вписват:

1. броят на секционните избирателни комисии в изборния район;
2. броят на секционните избирателни комисии, представили протокол за провеждане на изборния ден и протокол от машинното гласуване;
3. броят на преброителните комисии в изборния район;
4. броят на преброителните комисии, представили протоколи за резултатите от гласуването и обобщени протоколи;

5. данните по чл. 275, ал. 1 и по чл. 281.“.

§ 54. В чл. 295 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 55. В чл. 296 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“, числото „48“ се заменя със „72“; а думите „секционна избирателна комисия“ се заменят с „преброителна комисия“.

2. В ал. 2:

а) в т. 1 след думите „разписките им“ се поставя запетая и се добавя „списък на получените протоколи на преброителните комисии и кодовете на разписките им“;

б) в т. 2 накрая се добавя „и на преброителните комисии“.

3. В ал. 4 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 56. В чл. 300 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 цифрата „4“ се заменя с „10“.

2. В ал. 2 цифрата „7“ се заменя с „12“.

§ 57. В чл. 301 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думите „от страната“ се поставя запетая и се добавя „на преброителните комисии“.

2. В ал. 2:

а) в изречение първо накрая се добавя „и на преброителните комисии“;

б) в изречение второ след думите „секционни избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 58. В чл. 314 накрая се добавя „според данните на Националния статистически институт на база на резултатите от последното преброяване на населението.“.

§ 59. Член 329 се изменя:

„Произвеждане на машинно гласуване

Чл. 329. (1) При машинно гласуване за президент и вицепрезидент на републиката избирателят, след като бъде допуснат до гласуване, получава хартиена бюлетина и достъп до сканиращото устройство за гласуване.

(2) Избирателят отбелязва върху хартиената бюлетина по еднозначен начин своя вот за кандидатска листа.

(3) Избирателят гласува като поставя попълнената хартиена бюлетина в сканиращото устройство за гласуване.

(4) Хартиената бюлетина остава в устройството за гласуване. Гласът на избирателя се записва и съхранява в електронна избирателна кутия, която не позволява разкриване на самоличността на избирателя и начина на гласуване.

Избирателят получава съобщение за приключване на гласуването и се отпечатва контролна разписка с отразения вот.

(5) Контролната разписка се сгъва от избирателя по начин, който не позволява да се вижда отразеният вот, и се пуска от избирателя в специална кутия за машинното гласуване.

(6) След пускане на разписката в кутията избирателят полага подпис в избирателния списък, получава обратно документите си и напуска помещението. В графа „Забележки“ на избирателния списък се записва, че избирателят е гласувал машинно.

(6) След приключване на гласуването информацията за направения избор става недостъпна за следващия избирател, като се заличава и начинът на гласуване.“

§ 60. В чл. 330 се правят следните допълнения:

1. В заглавието след думите „раздел VIII“ се добавя „и VIIa“.

2. В текста след думите „раздел VIII“ се добавя „и VIIa“.

§ 61. В чл. 331 в заглавието на края се добавя „и на преброителната комисия“.

§ 62. В чл. 333 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 в текста преди т. 1 се изменя:

„След отваряне на избирателната кутия и изваждането им бюлетините се подреждат на купчинки, както следва:“

2. В ал. 2, изречение второ думите „секционната избирателна“ се заменят с „преброителната“.

§ 63. В чл. 334, ал. 1 се изменя:

„(1) Преброителната комисия преброява подадените с хартиена бюлетина гласове във всяка секция по отделно.“

§ 64. Член 335 се изменя:

„Протокол за резултатите от гласуването в секционните избирателни комисии

Чл. 335. (1) След преброяването на гласовете от всяка секция преброителната комисия съставя протокол за резултатите от гласуването в секцията, в който се вписват последователно:

1. данните на избирателната секция;
2. броят на намерените в избирателните кутии бюлетини;
3. броят на недействителните гласове;
4. броят на действителните гласове за всички кандидатски листи;
5. броят на действителните гласове по чл. 333, ал. 1, т. 7.
6. броят на гласовете, подадени за всяка кандидатска листа.

(2) Данните по ал. 2 се вписват в протокола с думи и числа.“

§ 65. Създава се чл. 335а:

„Обобщен протокол на преброителната комисия

Чл. 335а. (1) След преброяването на гласовете от всички секционни избирателни комисии преброителната комисия съставя обобщен протокол, в който последователно се вписва броя на:

1. секционните избирателни комисии в района на преброителната комисия;
2. секционните избирателни комисии, представили протокол за провеждане на изборния ден;
3. избирателните кутии, от които са преброени хартиените бюлетини;
4. подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения от преброителната комисия.“

(2) Данните по ал. 1 се вписват в протокола с думи и числа.“

§ 66. Член 336 се изменя:

„Подписване на протоколите

Чл. 336. Протоколите на преброителната комисия след съставянето им се подписват от всички членове на комисията. След подписването на протокола за резултатите от гласуването във всяка секция председателят ги обявява по партии, коалиции и независими кандидати.“

§ 67. В чл. 339, ал. 1 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 68. В чл. 340, ал. 1 се изменя:

„(1) В протокола на районната избирателна комисия последователно се вписват:

1. броят на секционните избирателни комисии в изборния район;
2. броят на преброителните комисии в изборния район;
3. броят на секционните избирателни комисии, представили протокол за провеждане на изборния ден и протокол от машинното гласуване;
4. броят на преброителните комисии, представили протоколи за резултатите от гласуването и обобщени протоколи;
5. данните по чл. 275, ал. 1 и по чл. 281.“.

§ 69. В чл. 341 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 70. В чл. 342 числото „48“ се заменя със „72“.

§ 71. В чл. 346 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думите „в страната“ се поставя запетая и се добавя „на преброителните комисии“.

2. В ал. 2:

- а) в изречение първо накрая се добавя „и на преброителните комисии“;
- б) в изречение второ след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 72. В чл. 352 след думите „раздели VII, VIII“ се поставя запетая и се добавя „VIIIa“.

§ 73. В чл. 358, ал. 1 накрая се добавя „според данните на Националния статистически институт на база на резултатите от последното преброяване на населението.“.

§ 74. В чл. 378 се правят следните допълнения:

1. В заглавието след думите „раздел VIII“ се добавя „и VIIIa“.

2. В текста след думите „раздел VIII“ се добавя „и VIIIa“.

§ 75. В чл. 382, ал. 1 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 76. В чл. 384 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 77. В чл. 387 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „три дни“ се заменят с „5 дни“.

2. В ал. 2 думите „5 дни“ се заменят със „7 дни“.

§ 78. В чл. 390 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „на секционните избирателни комисии от страната, данните от машинното гласуване“ се заменят с „на секционните избирателни комисии от страната за данните от машинното гласуване, на преброителните комисии“

2. В ал. 2:

а) в изречение първо накрая се добавя „и от протоколите на преброителните комисии“;

б) в изречение второ след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 79. В чл. 407, ал. 1 накрая се добавя „според данните на Националния статистически институт на база на резултатите от последното преброяване на населението.“.

§ 80. Член 428 се изменя:

„Произвеждане на машинно гласуване

Чл. 329. (1) При машинно гласуване за общински съветници и кметове избирателят, след като бъде допуснат до гласуване, получава съответните хартиени бюлетини и достъп до сканиращото устройство за гласуване.

(2) Избирателят отбелязва върху всяка хартиена бюлетина по еднозначен начин своя вот и ако желае, изразява своето предпочитание (преференция) за кандидат за общински съветник от избраната от него кандидатска листа на партия или коалиция.

(3) Избирателят гласува като поставя попълнената хартиена бюлетина в сканиращото устройство за гласуване.

(4) Хартиените бюлетини остава в устройството за гласуване. Гласът на избирателя се записва и съхранява в електронна избирателна кутия, която не

позволява разкриване на самоличността на избирателя и начина на гласуване. Избирателят получава съобщение за приключване на гласуването и се отпечатва контролна разписка с отразения вот.

(5) Контролната разписка се съгва от избирателя по начин, който не позволява да се вижда отразеният вот, и се пуска от избирателя в специална кутия за машинното гласуване.

(6) След пускане на разписката в кутията избирателят полага подпис в избирателния списък, получава обратно документите си и напуска помещението. В графа „Забележки“ на избирателния списък се записва, че избирателят е гласувал машинно.

(6) След приключване на гласуването информацията за направения избор става недостъпна за следващия избирател, като се заличава и начинът на гласуване.“

§ 81. В глава осемнадесета „ИЗБОРИ ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ И КМЕТОВЕ“ заглавието на раздел VIII се изменя:

„Приключване на гласуването“

§ 82. В чл. 429 се правят следните изменения.

1. Заглавието се изменя:

„Приключване на гласуването в секционните избирателни комисии“

2. В ал. 2, изречение първо се изменя:

„Неизползваните и сгрешените бюлетини се преброяват, опаковат се поотделно и се запечатват с хартиена лента.“

§ 83. Член 430 се изменя:

„Отпечатване на протокола от машинното гласуване

Чл. 430. След приключване на гласуването секционната избирателна комисия отпечатва протокола от машинното гласуване при спазване на разпоредбите на този раздел и по ред, определен от Централната избирателна комисия по чл. 57, ал. 1, т. 29.

(2) При машинното гласуване броят на машинно гласувалите избиратели е равен на броя на отбелязаните в избирателния списък гласоподаватели, които са гласували машинно.“

§ 84. В чл. 431, изречение първо думите „При отваряне на избирателните кутии и при установяване на резултатите от гласуването в“ се заменят с „При приключването на гласуването в секционните избирателни комисии“.

§ 85. Член 432 се изменя:

„Протоколи на секционната избирателна комисия.

Чл. 432. (1) Секционната избирателна комисия съставя следните протоколи за протичането на изборния ден:

1. за избиране на общински съветници;

2. за избиране на кмет на общината;

3. за избиране на кмет на район;

4. за избиране на кмет на кметство, ако се произвежда такъв избор.

(2) Всеки от протоколите по ал. 1 на секционната избирателна комисия е в четири идентични екземпляра. Всеки от протоколите е изработен на трипластова индигирана хартия и е защитен с полиграфическа защита, определена с решение на Централната избирателна комисия.

(3) Преди попълването на всеки протокол се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.“

§ 86. В чл. 434 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя:

„Съдържание на протокол за протичане на изборния ден“

2. В ал. 1 се правят следните изменения:

а) текстът преди т. 1 се изменя:

„Във всеки от протоколите последователно се вписват:“

б) в т. 8 думите „общият брой на недействителните бюлетини по чл. 227, 228 и чл. 427, ал. 6,“ се заличават.

§ 87. Създава се чл. 434а:

„Подписване на протоколи. Поправка

Чл. 434а. (1) Протоколите на секционната избирателна комисия след съставянето им се подписва от всички членове на комисията.

(2) Член на комисията не може да откаже да подпише протоколите. Член, който не е съгласен с отразеното в протокол, го подписва с особено мнение, като посочва в какво се изразява особеното мнение. Мотивите се излагат в писмена форма на отделен лист и се прилагат като неразделна част от протокола, за които се отнасят.

(3) Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протоколите, това се отбелязва, като се посочват и причините.

(4) Неподписването на протоколите от член на комисията не ги прави недействителни.

(5) Очевидни фактически грешки в протокола за протичане на изборния ден може да се поправят и след подписването му. Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише „поправка“.

(6) Секционната избирателна комисия поставя на видно място пред сградата, в която се помещава, копие от подписаните протоколи, подпечатани на всяка страница с печата на комисията и подписани от председателя, заместник-председателя и секретаря.“

§ 88. Създава се чл. 434б:

„Получаване на копие от протоколите

Чл. 434б. Членовете на секционната избирателна комисия, кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните

комитети и наблюдателите при поискване получават копие от подписаните протоколи, подпечатани на всяка страница с печата на комисията и подписани от председателя, заместник-председателя и секретаря, преди предаването им в общинската изборителна комисия. Подписаният протокол се копира в изборителната секция. Имената и единният граждански номер на лицето, получило копието, се вписват от секционната изборителна комисия в списък на лицата, получили копие от подписания протокол, след което лицето се подписва. Списъкът се подписва и от председателя и секретаря.“

§ 89. Създава се чл. 434в:

„Опаковане на изборните книжа и материали

Чл. 434в. След изготвянето на протоколите за протичането на изборния ден изборните книжа и материали се опаковат и запечатват с хартиена лента. Хартиената лента се подпечатва с печата на комисията и се подписва от членове на комисията.“

§ 90. След чл. 434в се създава раздел VIIIа:

„Раздел VIIIа

Преброяване на гласовете“

§ 91. В раздел VIIIа се създава чл. 434г:

„Приемане и проверка протокола на секционните изборителни комисии и останалите книжа и материали

Чл. 434г. (1) Предаването се извършва от председателя или заместник-председателя, секретаря и член на секционната изборителна комисия, предложени от различни партии и коалиции от партии. Транспортирането се охранява от служители на Министерството на вътрешните работи.

(2) Протоколите на секционната изборителна комисия се предават неразпластени.

(3) На преброителната комисия се предават пломбираните изборителни кутии и екземпляр от протоколите за протичане на изборния ден. При приемането преброителната комисия сверява фабричния номер на протоколите с номера на протоколите, вписани в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали на секционната изборителна комисия, и проверява целостта на пломбите, печатите и подписите, поставени на изборителните кутии. За предаването и приемането преброителната комисия издава подписана разписка, която съдържа числовите данни от протоколите на съответната секционна изборителна комисия. При констатиране на нарушаване на целостта на пломбите, печатите или подписите, преброителната комисия незабавно уведомява общинската изборителна комисия и отразява тази констатация в разписката.

(4) След приемането от преброителната комисия членовете на секционната изборителна комисия по ал. 1 предават на общинската изборителна комисия

екземплярите от протоколите за протичане на изборния ден и екземплярите от протоколите от машинното гласуване за общинската избирателна комисия и Централната избирателна комисия, както и записващото техническо устройство от машината за гласуване в избирателната секция.

(5) След приемането от общинската избирателна комисия екземплярите от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книга и материали се предават от членовете на секционната избирателна комисия по ал. 1 в общинската администрация на комисия в състав, определен със заповед на кмета на общината. В състава на комисията се включват длъжностни лица от общинската администрация.

(6) Екземплярите от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книга и материали се съхраняват до следващите избори при условията и по реда на чл. 275г, ал. 6.

(7) След завръщането си в района на секцията членовете на секционната избирателна комисия по ал. 1 поставят разписките от преброителната комисия и от общинската избирателна комисия до екземплярите от протоколите на секционната избирателна комисия.

(8) Алинеи 1 – 7 се прилагат и за подвижните секционни избирателни комисии.“

§ 92. Член 435 се изменя:

„Отстраняване на вещи преди изваждане на бюлетините

Чл. 435. (1) Преди изваждане на бюлетините от избирателна кутия от масата се отстраняват всички вещи с изключение на черновите.

(2) Достъп до бюлетините имат само по двама членове, определени с решение на преброителната комисия, който се осъществява под наблюдението и контрола на останалите членове.“

§ 93. Член 436 се изменя:

„Изваждане на бюлетините от избирателните кутии

Чл. 436. (1) Преброителната комисия отваря избирателните кутии с хартиените бюлетини от всяка секционна избирателна комисия по отделно. Когато в гласуването на същата секция е била включена втора избирателна кутия, тя се отваря заедно с първата кутия.

(2) Бюлетините от отворената кутия се изваждат една по една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

(3) Избирателната кутия от всяка следваща секция се отваря и бюлетините от нея се изваждат и броят по реда на ал. 1 след като приключи преброяването на бюлетините от отворена избирателна кутия.“

§ 94. В чл. 438 се правят следните изменения:

1. В заглавието думите „и бюлетини от машинно гласуване“ се заличават.

2. В ал. 1 текстът преди т. 1 се изменя:

„След отваряне на избирателната кутия извадените бюлетини се подреждат за всеки вид избор на купчинки, както следва:“

3. В ал. 2 думите „и бюлетините от машинно гласуване“ се заличават.

4. В ал. 3 думите „секционната избирателна“ се заменят с „преброителната“.

§ 95. В чл. 439, ал. 1 се изменя:

„(1) Преброителната комисия преброява подадените във всяка секция с хартиена бюлетина за всеки вид избор и предпочитанията (преференциите) за кандидатите за общински съветници на партиите и коалициите.“

§ 96. Създава се чл. 439а:

„Протоколи на преброителните комисии“

Чл. 439а. Преброителната комисия съставя протокол за резултатите от гласуването за всеки вид избор във всяка избирателна секция, за която съответната преброителна комисия е извършила преброяване на хартиените бюлетини, и обобщен протокол.

(2) Всеки от протоколите на преброителната комисия е в три идентични екземпляра, изработен е на трипластова индигирана хартия и е защитен с полиграфическа защита, определена с решение на Централната избирателна комисия.

(3) Преди попълването на всеки от протоколите по ал. 1 се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.“

§ 97. Член 440 се изменя:

„Протокол за резултатите от гласуването в секционните избирателни комисии

Чл. 440. (1) След преброяването на гласовете от всяка секция преброителната комисия съставя протокол за резултатите от гласуването в секцията за всеки вид избор.

(2) Протоколът за резултатите от гласуването за избор на общински съветници е на два листа с обособени страници.

(3) На първия лист в протокола по ал. 2 се вписват последователно:

1. данните на избирателната секция;
2. броят на намерените в избирателните кутии бюлетини;
3. броят на недействителните гласове;
4. броят на действителните гласове за всички кандидатски листи;
5. броят на действителните гласове по чл. 438, ал. 1, т. 7.
6. броят на гласовете, подадени за всяка кандидатска листа.

(4) На втория лист на протокола по ал. 2 се вписват предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат на партия и коалиция.

(5) Протоколите за резултатите от изборите за кмет на община, кмет на район и кмет на кметство, ако се произвежда такъв избор, са на един лист с обособени страници. В тях последователно се вписват:

1. данните на избирателната секция;
 2. броят на намерените в избирателните кутии бюлетини;
 3. броят на недействителните гласове;
 4. броят на действителните гласове за всички кандидатски листи;
 5. броят на действителните гласове по чл. 438, ал. 1, т. 7.
 6. броят на гласовете, подадени за всяка кандидатска листа.
- (6) Данните по ал. 3 - 5 се вписват в протоколите с думи и числа.“

§ 98. Създава се чл. 440а:

„Обобщен протокол на преброителната комисия“

Чл. 440а. (1) След преброяването на гласовете от всички секционни избирателни комисии преброителната комисия съставя обобщен протокол, в който последователно се вписва броя на:

1. секционните избирателни комисии в района на преброителната комисия;
2. секционните избирателни комисии, представили протокол за провеждане на изборния ден;
3. избирателните кутии, от които са преброени хартиените бюлетини;
4. подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения от преброителната комисия.“

(2) Данните по ал. 1 се вписват в протокола с думи и числа.“

§ 99. Създава се чл. 440б:

„Сгрешен протокол

Чл. 440б. (1) Ако при попълването на протоколите от преброителната комисия бъде допусната грешка, комисията унищожава сгрешения протокол, като се поставя надпис „сгрешен“ и се подписват всички членове на преброителната комисия. Преброителната комисия връща на общинската избирателна комисия сгрешения протокол, като фабричният номер се сверява с номера на протокола, вписан в протокола за предаването и приемането на изборните книжа по чл. 214а, ал. 2.

(2) В случаите по ал. 1 преброителната комисия получава нов протокол. Това обстоятелство се описва в протокол за предаването и приемането, в който се вписва фабричният номер на новия протокол. Протоколът за предаването и приемането се подписва от всички членове на преброителната комисия.

(3) Ако при попълването на данните за установените резултати от изборите в протокола по ал. 2 бъде допусната грешка, грешката се поправя, като сгрешеното се задрасква, а над него се вписват действителните данни. Възможно най-близо до поправката в полето на протокола отстрани се пише „поправка“ и се подписват всички членове на преброителната комисия.“

§ 100. В чл. 441 се правят следните изменения:

1. В заглавието думата „протокола“ се заменя с „протоколи“.
2. Алинея 1 се изменя:

„(1) Всеки протокол на преброителната комисия за всяка секция за всеки вид избор след съставянето му се подписва от всички членове на комисията. След подписването председателят обявява резултатите от гласуването за съответната секция за всеки вид избор по партии, коалиции и независими кандидати, както и броя на предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат за общински съветник на партия или коалиция.“

3. В ал. 6 думите „Секционната избирателна“ се заменят с „Преброителната“.

§ 101. В чл. 442 се правят следните изменения:

1. В заглавието думата „протокола“ се заменя с „протоколите“.

2. В изречение първо думите „секционната избирателна“ се заменят с „преброителната“.

3. В изречение второ думите „избирателната секция“ се заменят с „помещението на преброителната комисия“.

§ 102. Член 444 се изменя:

„Предаване на протокола на преброителната комисия в общинската избирателна комисия

Чл. 444. (1) Председателят или заместник-председателят, секретарят и член на преброителната комисия, предложени от различни партии и коалиции, предават на общинската избирателна комисия екземплярите от протоколите за всеки вид избор от всички секции, предназначени за общинската избирателна комисия и за Централната избирателна комисия.

(2) Протоколите на преброителната комисия за всеки вид избор от всички секции се предават в общинската избирателна комисия неразпластени.“

§ 103. Член 445 се изменя:

„Приемане и проверка на протоколите и останалите книжа и материали

Чл. 445. (1) Общинската избирателна комисия приема и проверява протоколите на секционните избирателни комисии и на преброителните комисии.

(2) При приемане на протоколите общинската избирателна комисия сверява фабричните им номера с номерата, вписани в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали по чл. 214а, ал. 2 и чл. 215, ал. 4 или в протокола по чл. 274, ал. 2 и чл. 281б, ал. 2.

(3) Когато общинската избирателна комисия установи несъответствие между фабричните номера на получените и предадените протоколи от преброителната комисия или съществено несъответствие във вписаните в протоколите данни, което не може да се отстрани от преброителната комисия, преброителната комисия заедно с общинската избирателна комисия извършват ново преброяване на гласовете след приемането на протоколите на всички преброителни комисии.

(4) Членовете на секционните изборителни комисии по чл. 434г, ал. 1 и на преброителните комисии по чл. 444, ал. 1 проследяват точноста на въвеждане на данните от съответните протоколи в изчислителния пункт на общинската изборителна комисия.

(5) Когато общинската изборителна комисия установи очевидни фактически грешки в протоколите, те се отбелязват в тях и се подписват от членовете на секционните изборителни комисии по чл. 434г, ал. 1 или на преброителната комисия по чл. 444, ал. 1.

(6) При приемане на протоколите общинската изборителна комисия издава подписани разписки за всеки от протоколите на секционните изборителни комисии и на преброителните комисии. Разписката съдържа числовите данни от съответния протокол. След завръщането си в района на преброителната комисия членовете на преброителната комисия по чл. 444, ал. 1 поставят разписките до копията на протоколите по чл. 441, ал. 6.

(7) След приемане на протоколите от общинската изборителна комисия бюлетините, кочанът с отрязъците с номерата, екземплярът от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книжа и материали се предават от членовете на преброителната комисия по чл. 444, ал. 1 в общинската администрация на комисия в състав, определен със заповед на кмета на общината. В състава на комисията се включват длъжностни лица от общинската администрация.

(8) Бюлетините, екземплярите от протоколите, предназначени за общинската администрация, и останалите книжа и материали се съхраняват до следващите избори при условията и по реда на чл. 275г, ал. 6.“

§ 104. Създава се нов чл. 446:

„Чл. 446. (1) Членовете на секционната изборителна комисия по чл. 444, ал. 1 проследяват прехвърлянето на данните от записващото техническо устройство от машинното гласуване в изчислителния пункт на общинската изборителна комисия.

(2) Данните от записващото техническо устройство се сверяват с данните от машинното гласуване в протоколите на секционната изборителна комисия.“

§ 105. В чл. 446а след думите „секционните изборителни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 106. В чл. 447 след думите „секционните изборителни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 107. В чл. 450, ал. 1 се правят следните допълнения:

1. Създава се т. 1а:

„1а. броят на преброителните комисии в общината;“.

2. В т. 2 думите „за гласуване“ се заменят „за протичане на изборния ден и протокол от машинното гласуване;“.

3. Създава се т. 2а:

„2а. броят на преброителните комисии, представили протоколи за гласуване;“

§ 108. В чл. 452, ал. 4 цифрата „7“ се заменя с „14“.

§ 109. В чл. 456 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 110. В чл. 457 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение първо след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“, числото „48“ се заменя със „72“, а думите „секционна избирателна“ се заменят с „преброителна“.

2. В ал. 2:

а) в т. 1 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“;

б) в т. 2 накрая се добавя „и на преброителните комисии.“

3. В ал. 4 след думите „секционните избирателни комисии“ се добавя „и на преброителните комисии“.

§ 111. Член 488 се изменя:

Нарушение на изискването за носене на отличителни знаци

Чл. 488. (1) Член на секционна избирателна комисия, който наруши изискването на чл. 231, се наказва с глоба 100 лв.

(2) Същото наказание се налага и на член на преброителна комисия, който наруши изискването по чл. 88л“.

§ 112. Създава се чл. 489а:

„Нарушаване целостта на пломба за еднократна употреба

Чл. 489а. (1) Лице, което наруши целостта на пломба за еднократна употреба, печатите или подписите, поставени на избирателните кутии, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено от длъжностно лице, наказанието е глоба от 1000 до 2000 лв.

§ 113. В чл. 490 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „по чл. 282, ал. 3 или чл. 441, ал. 3“ се заменят с „чл. 275а, ал. 2 или чл. 434а, ал. 2“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Член на преброителна комисия, който откаже да подпише протокола на комисията по чл. 282, ал. 3 или чл. 441, ал. 3, се наказва с глоба 1500 лв.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 114. В чл. 491 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „по чл. 283 или чл. 442“ се заменят с „чл. 275б или чл. 434б“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Председател, заместник-председател или секретар на преброителна комисия, който откаже да предостави копие от подписания протокол по чл. 283 или чл. 442 или откаже да подпише копието, се наказва с глоба от 600 до 2500 лв.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 115. В чл. 496, ал. 2, т. 2 числото „489“ се заменя с „489а“.

§ 116. В § 56 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Изборния кодекс (обн. ДВ, бр. 104 от 30.12.2022 г.) думите „1 януари 2025 г.“ се заменят с „1 юни 2026 г.“.

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

§ 117. В срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет предприема действията за осигуряване на сканиращите устройства за машинното гласуване.

ВНОСИТЕЛИ:

Томас Георгиев

Павела Иванова

Дияна Димитрова

Силви Мирнев Шейфел

Пламен Кабир Петров

Александър Виктор Рачев

Александър Николай Великов

Христина Илиева Иванова

Снежана Райнова Траянова

Александър Стайков Мерков

Венцислав Михайлов Асенов

Емил Димитров Трифонов

Драгомир Стефанов Петров

Станислав Свещаров Бабаджиев

Цветаи Уванов Прегов
Иван Соинев Кюджур
АНАРЕИ ИТАНОВ ЧОРБАНОВ
Николета Керунова Кузманова

МОТИВИ

на проект на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс

Настоящият проект на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс съдържа няколко групи промени, които са предложени за всички видове избори – за съставянето на избирателните списъци, свързано с премахването на „мъртвите души“, за промяна във вида на машинното гласуване и за създаване на преброителни комисии.

Обемът на предложенията е значителен поради систематиката на Изборния кодекс. Въпреки, че в глава шестнадесета „Избори за президент и вицепрезидент на Републиката“ и в глава седемнадесета „Избори за членове на Европейския парламент от Република България“ се препраща към определени правила, описани в глава петнадесета „Избори за народни представители за Народно събрание и за Велико народно събрание“, и към момента значителна част от тези правила са възпроизведени, макар и в различен обем при изборите за президент и вицепрезидент и при тези за членове в Европейския парламент. В глава осемнадесета „Избори за общински съветници и кметове“ такова препращане не е предвидено и към момента в нея са уредени всички правила за тези видове избори. За да се запази тази логика на развиване на правната уредба, в законопроекта се предлагат норми с идентично съдържание при различните видове избори, за които и в действащата уредба се използва този подход. По същество нова уредба в настоящия законопроект е само тази относно създаването на преброителните комисии. Това е така, защото и към момента Изборният кодекс съдържа правила за изготвяне на избирателните списъци и правила за машинно гласуване, а в законопроекта се предлага само изменение и допълнение в тях. Поради тези причини предложенията в настоящия законопроект не се включват в приложното поле на чл. 11, ал. 1 от Закона за нормативните актове и са представени в проект за изменение и допълнение на Изборния кодекс.

Първата група промени в настоящия законопроект са относими към съставянето на избирателните списъци за всички видове избори, във връзка с премахването на „мъртвите души“. Към момента тенденцията в този процес е парадоксална – при намаляващо население на територията на страната за всеки следващи избори в избирателните списъци гласоподавателите се увеличават. Като се отчита факта, че заличаването от избирателните списъци следва да се основава на основания, които са установени с документи, а не на преценка на държавата чрез компетентен държавен орган, се предлага при изготвянето на избирателните списъци за всички видове избори, в тях да се включват само лицата, които имат избирателно право за съответния вид избори според данните на Националния статистически институт. Така на

базата на информацията, която се представя от един компетентен да преброява населението държавен орган, друг такъв орган ще следва да я отрази при изпълнение на правомощието си за изготвяне на избирателните списъци.

Ефектът от тази промяна ще се прояви още при първите избори, за които тя ще се приложи. Това е така, защото от избирателните списъци ще се премахнат напр. лицата, за които и към момента е ясно, че обективно не биха могли да упражнят право на глас, тъй като са родени в началото на ХХ в. Въпреки това, за да се гарантира, че от избирателните списъци няма да се заличат лица, които имат избирателни права, се запазва специалния ред за попълване на избирателните списъци по заявление на лице, което не е включено в него и е установило това преди отпечатване на избирателния списък. А като се отчита, че избирателните списъци се отпечатват определен период преди изборния ден, се запазва и възможността за дописване в избирателния списък в изборния ден при условията и по реда, които и към момента са уредени в Изборния кодекс.

Рисковете при използването на този подход за съставяне на избирателните списъци са минимални. Това е така, защото и по действащата уредба, след изборния ден тези списъци се проверяват от Главна дирекция „ГРАО“. И в рамките на тази проверка се установява дали лицата, вписани в допълнителния списък, имат право да гласуват в съответния вид избори. На законово ниво са предвидени и последиците при неправилно допускане да гласува на лице, което няма избирателно право за съответния вид избори. От друга страна, гласоподавател, който има право да гласува в съответния вид избори, но не е включен в списъка при първоначалното му изготвяне, ще може да го упражни като спазва действащите процедури за вписването му.

Втората група промени в настоящия законопроект са свързани с промяната в начина за машинното гласуване. Предложението за това се основава на разбирането, че машините, които се използват до момента, обективно създадоха недоверие в машинното гласуване в голяма част от избирателите. Поради това с настоящия законопроект се предлага машинното гласуване да се извършва със сканиращи машини. Така след като гласоподавателят отрази еднозначно вота си върху хартиена бюлетина, той ще я постави в устройството, което ще я сканира и самото устройство ще съхранява вече сканираните бюлетини. За последваща проверка от самия гласоподавател, че вотът му е правилно отразен, се предлага машината да отпечатва контролна разписка, която гласоподавателят пуска в специална кутия за машинното гласуване. Предлага се тези разписки да не се преброяват отделно, а да се възстанови възможността самата машина да генерира протокол за резултатите от машинното гласуване в съответната секция. А проверката за отразените в протокола резултати ще може да се прави при

необходимост въз основа на сканираните хартиени бюлетини, които са и съхранени в самото устройство.

Във връзка с тази промяна се предлага и в срок до 3 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет като държавен орган, който и към момента координира дейността на органите на изпълнителната власт във връзка с материално-техническото осигуряване на изборите, да проучи и за предприеме необходимите действия за осигуряване на сканиращите машини за гласуване.

Третата група промени, предложени в настоящия законопроект, са свързани със създаването на преброителни комисии. Предложеният ред за тяхното формиране се основава на действащите правила за формиране на избирателни комисии – провеждане на консултации при областния управител или кмета, в зависимост от вида на изборите, предложенията за членовете да се правят от политическите партии и коалиции, а назначаването им да се извършва от районните или от общинските избирателни комисии. Основно правомощие на преброителните комисии е преброяването на хартиените бюлетини. На това основание в проекта се предлага следната организация на работа при произвеждането на всички видове избори:

- секционните избирателни комисии да имат задълженията: да осигурят нормалното протичане на изборния ден; да отпечатат протокола от машинното гласуване, ако има такова в съответната секция; да предадат на преброителната комисия избирателните кутии с хартиените бюлетини, а на районната или общинската избирателна комисия протоколът от машинното гласуване и записващото устройство на сканиращата машина. Предлага се и реда за изпълнението на всяко от тези задължения. А предвид намаляването на отговорностите на секционните избирателни комисии се предлага и увеличаване на броя на гласоподавателите, които гласуват в една секция от 1000, както е в момента, на 2 хиляди гласоподаватели. За да се осигури публичност на работата на секционните избирателни комисии се предлага видеоизлъчването в тях да е целия изборен ден, както и при неговото приключване.

- преброителната комисия преброява хартиените бюлетини по отделно за всяка секция. За да се отчете неравномерното разпределение на броя на секциите на територията на страната се предлага районната или общинската избирателна комисия да определя броя на преброителните комисии на територията на изборния район. Това тя следва да направи по законовоустановен стандарт – една преброителна комисия да преброява гласовете на до 30 хиляди гласоподаватели. Така средно една преброителна комисия ще преброява гласовете от около 15 секции. За да се осигури ефективността на работата на преброителните комисии се предвижда

членовете ѝ да са лица с висше образование и да владеят български език. А за да се осигури публичността се предлага видеоизлъчване на по време на преброяването и на изготвянето на протоколите с резултатите от гласуването.

- като се отчита, че процесът на установяване на резултатите от гласуването обективно се увеличава със създаването на преброителни комисии, в настоящия законопроект се предлага увеличаване на сроковете за обявяването на изборните резултати. Предлага се преброителните комисии да извършват преброяване в срок до 5 дни от приключване на изборния ден, а районните и общинските избирателни комисии да обявяват резултатите за изборния район в срок до 7 дни от приключване на гласуването. Поради това по отношение на национални избори се предлага Централната избирателна комисия да обявява окончателните резултати в срок до 12 дни от приключването на изборния ден. Предложено е и съответното съобразяване на тези срокове за случаите, когато за съответния вид избори е възможно да се наложи провеждане на балотаж.

На последно място, но не по значение, предлага се отлагането на влизането в сила на самостоятелния избирателен район „Чужбина“. Поредицата предсрочни парламентарни избори за последните 2 години и кратките мандати на парламентите, не дадоха възможност да се приеме развитата уредба в Изборния кодекс, която е свързана с него. Базовите моменти в нея са свързани с правилата за определянето на неговите граници и за правилата, по които се определят мандатите от него, но поставянето за разглеждане на тази въпроси в настоящия законопроект, създава сериозен риск да не се стигне изобщо до приемане на промени в изборните правила. Затова предложението е да се отложи влизането в сила на създаването на район „Чужбина“ за период, който обективно е достатъчен необходимата уредба да се обсъди и създаде по начин, който да гарантира изпълнението на целта, с която този район се предвиди първоначално. Това обаче ще е възможно само при работещ парламент с хоризонт за функционирането му в пълен мандат.

ВНОСИТЕЛИ:

Томислав Котриванов
Лавена Иванова
Елена Димитрова
Симон Мирчев Петров
Иванер Какур Петров
Александър Викторов Рашев
Александър Николов Вълчев
Христина Умидева Иванова

Сметана Райнова Трапезни
Александар Стойков Мажов
Венцислав Михайлов Асенов
Емил Вимбров Трифонов
Драгомир Стефанов Драгов
Станислав Целозаров Балабанов
Цветан Иванов Тресев
Иван Стойков Кюзуков
АНДРЕЙ ИВАНОВ ЧОРБАКОВ
Николеда Кирилов Кузиев

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

на проект на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс

1. Основания на законодателната инициатива

Законопроектът е насочен към промени в организацията и реда за произвеждане на всички видове избори в Република България в следните насоки:

- промени в правилата за изготвяне на избирателните списъци, с които те да се приведат в съответствие с броя на гражданите с избирателни права в страната според данните на Националния статистически институт от последното преброяване на населението в България;
- промени в машинното гласуване чрез смяна на устройствата със сканиращи, които запазват и сканираните хартиени бюлетини;
- създаване на преброителни комисии, които да преброяват хартиените бюлетини.

2. Заинтересовани страни

Всички български граждани в качеството им на титуляри на субективно избирателно право – пасивно и активно.

Усъвършенстването на правилата за произвеждане на избори ще гарантира ефективността на изборния процес като основен инструмент на демокрацията и ще повиши доверието на гражданите в него като начин на упражняване на народния суверенитет чрез конституирането на политическото им представителство.

3. Анализ на разходи и ползи

Публичните разходи за произвеждане на избори са динамична величина, която се определя от вида на изборите и периодите на произвеждането им. Поради това предварителното им определяне, дори и само прогнозно, създава сериозен риск прогнозата да не е вярна.

Ползите са за цялото българско общество, тъй като предложените промени са стъпка към връщане на доверието му в изборния процес като юридически механизъм за упражняване на народния суверенитет чрез конституиране на политическо представителство.

4. Административна тежест и структурни промени

Със законопроекта не се предвиждат структурни и функционални промени в държавни и местни органи на власт. Не се предвиждат и въвеждане или изменение на регулаторни режими или такси.

5. Въздействие върху нормативната база

Законопроектът не предвижда промени в други нормативни актове и не засяга норми от правото на Европейския съюз.

ВНОСИТЕЛИ:

Томко Цоляков
Лавена Христова
Яна Делевска
Силви Кириел Метод
Иванер Кадир Шоршогу
Александр Викторов Рашев
Александр Николов Вълчев
Христина Умидева Иванова
Светлана Райнова Траяни
Александер Стайков Мертов
Венцислав Михайлов Асенюв
Емил Личков Трифонов
Братимир Стефанов Претов
Станислав Селезнев Балабанов
Цветелин Иванов Шрегов
Иван Стефанов Кюзуков
Андрей Иванов Чорбанов
Николаета Керимова Кузиевска